

МОМИНИ СЪЛЗИ

Нѣкога, презъ турското робство, живѣла една бедна вдовица, която имала само едно момиченце.

Расло момичето, порасло и станало чудна хубавица. Отъ близу и далечъ идвали сватовници да я искатъ. Изредили се где що имало хубави и богати момци. Но майката казвала, че момичето е още малко за женене: не знае кжща да гледанито домъ да реди.

Пъкъ и момичето не помисляло ни за момци, ни за женитба. Цѣлъ день пѣяло въ градинката си, срѣдъ цвѣтята.

Дворътъ имъ, като всѣки бедняшки дворъ, не билъ много голѣмъ. Но отъ ранна пролѣтъ до късна есенъ тамъ цвѣтѣли найрѣдки и чудни цвѣтя. Отъ кжщата до пжтнитѣ врата водила само една тѣсна пжтечка, а отъ дветѣ страни, чакъ до оградата, се зеленѣели китни цвѣтя. Садѣла ги и поливала хубавата мома, сама най-лично цвѣте между тѣхъ. Пъкъ и тя, наистина, родена била на Цвѣтница и Цвѣта било името ѝ.

Когато дружки я канѣли на хоро да иде, съ момци да се види, тя се смѣла и думала:

— Вървете, дружки, самички. Тропайте си хорото и на мом-

цитѣ кажете, да ме не мислятъ и чакатъ. Азъ съмъ си вече годена. Бѣлиятъ Кринъ ми е момчето. Девери ми сж Лалето и Зюмбюлтъ. Зѣлви ми сж ситнитѣ билки, а пъкъ тѣнкиятъ Брѣшлянъ — кумъ побашимъ...

Така си живѣла безгрижно Цвѣта. Но дошелъ и за нея черенъ день.

Накрай гората било селото имъ, а накрай село — тѣхната кжща. Въ гората върлували турци-хайдутѣ. Главатаръ имъ билъ лютъ кърджалия — турчинъ-друговѣрецъ. Дочулъ и той за Цвѣта хубавица.

Една тъмна нощъ лавнали псета. Екнало цѣло село. Изпокрили се кой гдето види. Въ село налетѣла хайдушка дружина и право въ Цвѣтини двори. Минало що минало, писнала въ полунощи Цвѣтина майка. Хайдутѣ Цвѣта отвлѣкли!

Чуватъ хора съседи, жалятъ клета майка, трижъ повече девойката, но никой не посмѣлъ глава навънъ да подаде, а камо ли съ турци да се бори.

Къмъ гората билъ пжтътъ на турцитѣ. Втурнала се майката по следитѣ имъ. Но що може стара жена? Насрѣдъ пжтъ я сили оставили. Тя изгубила свѣсть, паднала и тамъ си останала, на-